

മുസ്ലിം ലീഗ് മുഹമ്മദലി ശിഹാബ് തങ്ങൾക്കു ശേഷം

1975 സെപ്റ്റംബർ ഒന്നു മുതൽ മൂന്നു പതിറ്റാണ്ട് കാലം ഇന്ത്യൻ യൂണിയൻ മുസ്ലിം ലീഗ് സംസ്ഥാന ഘടകത്തിന്റെ പ്രസിഡന്റും ഫലത്തിൽ സംഘടനയുടെ മുഖ്യ ചാലകശക്തിയുമായി പരിലസിച്ച പാണ്ണക്കാട് സയ്യിദ് മുഹമ്മദലി ശിഹാബിന്റെ നിര്യാണത്തോടെ മുസ്ലിം സാമുദായിക രാഷ്ട്രീയവും മുസ്ലിം ലീഗും നിർണ്ണായക വഴിത്തിരിവിലാണ് എത്തിനിൽക്കുന്നത്. ആദർശമോ തത്ത്വങ്ങളോ നയപരിപാടികളോ എന്തായിരുന്നാലും നേതാക്കളുടെ വ്യക്തിത്വവും നേതൃപാടവവുമാണ് സംഘടനകളെ നിയന്ത്രിക്കുകയും നയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതെന്ന് അനുഭവ സത്യമാണ്. മുഹമ്മദ് ഇസ്മായീൽ സാഹിബ്, കെ.എം സീതി സാഹിബ്, ബി. പോക്കർ സാഹിബ് തുടങ്ങിയവരുടെ ബൗദ്ധികമാർഗദർശനവും സയ്യിദ് അബ്ദുരഹ്മാൻ ബാഹമി തങ്ങളുടെ പ്രായോഗിക നേതൃത്വവും ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ വിഭജനാനന്തര സാഹചര്യങ്ങളിൽ മുസ്ലിം ലീഗ് പുനർജനിക്കുകയോ മലബാറിന്റെയും തുടർന്ന് കേരളത്തിന്റെയും രാഷ്ട്രീയ ഗതി നിർണ്ണയിക്കുന്ന ബഹുജന പ്രസ്ഥാനമായി വളരുകയോ ചെയ്യുമായിരുന്നില്ല. 1972-ൽ അബ്ദുരഹ്മാൻ ബാഹമി തങ്ങളുടെ നിര്യാണത്തെത്തുടർന്ന് മുസ്ലിം ലീഗിന്റെ സംസ്ഥാന സാരഥിയായി അവരോധിതനായ പാണ്ണക്കാട് പി.എം. എസ്.എ പുകേയ തങ്ങളുടെ ആത്മീയരംഗത്തെ ജനസമ്മതിയോടൊപ്പം സി.എച്ച് മുഹമ്മദ് കോയയുടെ ഉജ്വല

വ്യക്തിത്വം കുടിയാണ് പിളർപ്പിന്റെ ക്ഷീണം മറികടന്ന് സംഘടനയെ കരുത്തോടെ നിലനിർത്തിയത്. പുകേയ തങ്ങളുടെ തിരോധനത്തോടെ മുസ്ലിം ലീഗിനെ നയിക്കുകയെന്ന കനത്ത ഉത്തരവാദിത്വം ചുമലിലേറ്റേണ്ടിവന്ന യുവാവായ സയ്യിദ് മുഹമ്മദലി ശിഹാബിന് സി.എച്ച്.എന്റെ താങ്ങും തണലും ധൈര്യം പകർന്നിട്ടുണ്ടെന്നത് വസ്തുതയാണ്. എന്നാൽ പ്രതിസന്ധികളെ അവധാനപൂർവ്വം അതിജീവിക്കാനും പാർട്ടിയിലെത്തന്നെ ഭിന്ന താൽപര്യക്കാരെ ഒപ്പം നിർത്താനും പക്ഷമായ തീരുമാനങ്ങളെടുത്ത് നടപ്പാക്കാനും പ്രതിയോഗികളോട് പോലും സൗമ്യമായി പെരുമാറാനുമുള്ള ശിഹാബ് തങ്ങളുടെ ജന്മസിദ്ധിയാണ് സി.എച്ച്.എന്റെ വിധേയാനന്തരവും അടിത്തറ തകരാതെ പാർട്ടിയെ പരിരക്ഷിച്ചതെന്ന് സമ്മതിക്കാതെ വയ്യ. സി.പി. ചെറിയ മമ്മുക്കേയി, എം.കെ ഹാജി, ഉമർ ബാഹമി തങ്ങൾ, പി.എം. അബൂബക്കർ, ബാവഹാജി തുടങ്ങിയ പ്രഗത്ഭരടങ്ങുന്ന അഖിലേന്ത്യാ മുസ്ലിം ലീഗിനെ പതിറ്റാണ്ടിനുശേഷം മാതൃസംഘടനയിൽ ലയിപ്പിക്കാൻ ഇ.എം.എസ്സിന്റെ ശരീ അത് വിരുദ്ധ നിലപാടുകളോടൊപ്പം മുഹമ്മദലി ശിഹാബിന്റെ ക്രാന്തദർശിത്വവും നിമിത്തമായിട്ടുണ്ടെന്നതാണ് ശരി. അദ്ദേഹം 'നോ' പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ ലയനം നടക്കുമായിരുന്നില്ലെന്ന് തീർച്ച. പുനരേകീകരണത്തിലൂടെ

2004-ലെ ലോക്സഭ, 2006-ലെ നിയമസഭ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ മുസ്ലിം ലീഗിന് കനത്ത അഘാതമേൽപിക്കുന്നതിൽ വിജയിച്ച സി.പി.എമ്മിനോട് തുല്യനാണയത്തിൽ കണക്കു തീർക്കാൻ പതിനഞ്ചാം ലോക്സഭാ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ലീഗിന് സാധിച്ചതിന്റെ പിന്നിൽ സി.പി.എമ്മിലെ വിഭാഗീയതക്കും ഇടതുമുന്നണിയുടെ ഭരണപരാജയത്തോടുമൊപ്പം സയ്യിദ് മുഹമ്മദലി ശിഹാബിന്റെ വീണ്ടെടുപ്പ് യത്നങ്ങളും ഫലവത്തായ പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്.

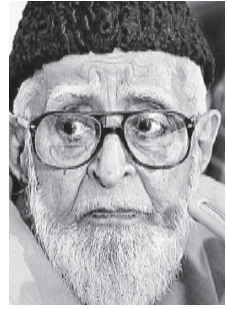
ബാഫവി തങ്ങൾ

ഇസ്‌മാഇൽ സാഹിബ്

കെ.എം സീതി സാഹിബ്

സേട്ടു സാഹിബ്

ശക്തി സംഭരിച്ച മുസ്‌ലിം ലീഗ് വീണ്ടും കടുത്ത വെല്ലുവിളി നേരിട്ടത് 1992 ഡിസംബർ ആറിന് ബാബരി മസ്‌ജിദ് ഫാഷിസ്റ്റ് ശക്തികളാൽ തകർക്കപ്പെട്ടതിനെത്തുടർന്ന് രാജ്യത്ത് സംജാതമായ വർഗീയ ധ്രുവീകരണ സാഹചര്യങ്ങളിലായിരുന്നു. കോൺഗ്രസ്സുകാരനായ പി.വി നരസിംഹറാവു പ്രധാനമന്ത്രി പദത്തിലിരിക്കെ മതേതരത്വത്തിന്റെ അടിത്തറ വെല്ലുവിളിക്കപ്പെട്ടത് കോൺഗ്രസ്സ് വിരുദ്ധ വികാരം മുസ്‌ലിം ന്യൂനപക്ഷത്തിലാകെ പടരാൻ ഇടവരുത്തി. ഐ.യു.എം. എല്ലിന്റെ അഖിലേന്ത്യാ പ്രസിഡന്റ് ഇബ്‌റാഹീം സുലൈമാൻ സേട്ട് പൊതുവായ മുസ്‌ലിം വികാരത്തോടൊപ്പം നിന്ന്, ബാബരിയംസനത്തിൽ പ്രതിഷേധിച്ച് മുസ്‌ലിം ലീഗ് യു.ഡി.എഫ് സർക്കാരിൽനിന്ന് പിന്മാറ്റമേറ്റ് ശഠിച്ചു. അതേ സമയം, ബാബരിയംസനത്തിൽ പ്രതിഷേധിക്കാം; എന്നാൽ മുന്നണിയും സർക്കാറും വിടുന്നത് നഷ്ടപ്പെടുത്താതെ കഴിയാതെ വന്നു കേരള ലീഗ് നേതാക്കളിൽ അധികപേർക്കും. ബാബരിമസ്‌ജിദ് ദുരന്തത്തിൽ പ്രതിഷേധിച്ച് മുസ്‌ലിം കേരളം ശിഹാബ് തങ്ങളുടെ ആഹ്വാനം കൂടാതെത്തന്നെ സമ്പൂർണ്ണ ഹർത്താലാചരിച്ചത് മുസ്‌ലിം ലീഗിനെ അക്ഷരാർഥത്തിൽ അമ്പരപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഹർത്താൽ സമാധാനപൂർണ്ണമായിരുന്നു. എന്നാൽ അന്തരീക്ഷം രാജ്യത്തിന്റെ ഇതര ഭാഗങ്ങളിലെന്നപോലെ കേരളത്തിലും കലുഷമാവാതിരുന്നില്ല. അഖിലേന്ത്യാ പ്രസിഡന്റിനെതിരെ പ്രത്യക്ഷത്തിൽ നിലപാടെടുക്കാതെയും മുസ്‌ലിം വികാരത്തെ പരിധിക്കപ്പുറം അലോസരപ്പെടുത്താതെയും മുന്നണിയിലും സർക്കാറിലുമുള്ള മുസ്‌ലിം ലീഗിന്റെ പങ്കാളിത്തം തുടരുകയെന്ന ശ്രമകരമായ ദൗത്യമാണ് ശിഹാബ് തങ്ങൾക്ക് നിറവേറ്റേണ്ടിവന്നത്. അതദ്ദേഹം മെയ്‌വഴക്കത്തോടെ നിറവേറ്റുകയും

ബാബരിമസ്‌ജിദ് ദുരന്തത്തിൽ പ്രതിഷേധിച്ച് മുസ്‌ലിം കേരളം ശിഹാബ് തങ്ങളുടെ ആഹ്വാനം കൂടാതെത്തന്നെ സമ്പൂർണ്ണ ഹർത്താലാചരിച്ചത് മുസ്‌ലിം ലീഗിനെ അക്ഷരാർഥത്തിൽ അമ്പരപ്പിച്ചു. ഹർത്താൽ സമാധാനപൂർണ്ണമായിരുന്നു. എന്നാൽ അന്തരീക്ഷം രാജ്യത്തിന്റെ ഇതര ഭാഗങ്ങളിലെന്നപോലെ കേരളത്തിലും കലുഷമാവാതിരുന്നില്ല.

ചെയ്തു. എന്നാൽ ബാബരിദുരന്തത്തെത്തുടർന്ന് കേരളമാകെ കത്തിയാളാൻ പോവുകയായിരുന്നു. ശിഹാബ് തങ്ങളും മുസ്‌ലിം ലീഗുമാണത് തല്ലിക്കൊടുത്തിയത് എന്ന ശൈലിയിലുള്ള പ്രചാരണം ഏറിയ കുറും രാഷ്ട്രീയപരമാണ്. അബ്ദുനാസിർ മഅ്ദനിയുടെ ഐ.എസ്.എസ് ഒഴികെ ഒരു മുസ്‌ലിം സംഘടനയും സംഭവത്തോട് അതിവൈകാരികമായി പ്രതികരിച്ചിരുന്നില്ല. എൻ.ഡി.എഫ് അന്ന് ഔപചാരികമായി നിലവിലില്ലായിരുന്നു താനും. പ്രതിഷേധം തീർത്തും സമാധാനപരമാവണമെന്ന് നിഷ്കർഷിച്ച ഇന്ത്യൻ ജമാഅത്തെ ഇസ്‌ലാമിയെ നരസിംഹറാവു സർക്കാർ ഡിസംബർ 11ന് അകാരണമായി നിരോധിച്ചുവെങ്കിലും 1993-ൽ രാജ്യത്തെ പ്രമുഖ നീതിന്യായ പ്രതിഭകളെയും മനുഷ്യാവകാശ പ്രവർത്തകരെയും ഉൾപ്പെടുത്തി ഫോറം ഫോർ ഡെമോക്രസി ആന്റ് കമ്മ്യൂണൽ അമിറ്റി (എഫ്.ഡി.സി.എ) രൂപവത്കരിക്കാൻ മുൻകൈയെടുത്തത് ജമാഅത്താണ്. രാജ്യത്ത് സാമുദായിക മൈത്രി ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ജസ്റ്റിസ് താർക്കൂണ്ഡെ അധ്യക്ഷനായ എഫ്.ഡി.സി.എ ക്രിയാത്മക

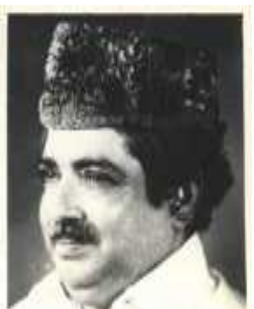
പങ്ക് വഹിക്കുകയും ചെയ്തു. അതേസമയം, കേരളത്തിൽ വർഗീയ കലാപങ്ങളോ കടുത്ത സംഘർഷങ്ങളോ ഉണ്ടായില്ലെങ്കിലും തൊണ്ണൂറുകളിൽ നാമ്പെടുത്ത ആത്യന്തിക വൈകാരിക പ്രവണതകൾ ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്നു എന്ന് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയേ തീരൂ. മുസ്‌ലിം ലീഗിലൂടെയും മുഖ്യധാരാ സംഘടനകളിലൂടെയും സാമുദായിക ശാക്തീകരണമോ ഫാഷിസത്തിനെതിരായ പ്രതിരോധമോ സാധ്യമല്ലെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു വിഭാഗമാണ് ഇതിനു പിന്നിൽ. അവരുമായി പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അകലം പാലിച്ച ലീഗിന് പക്ഷേ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ ഈ വിഭാഗവുമായി പരോക്ഷബാധസംബന്ധമില്ലാത്തവയായിട്ടുണ്ട്. പതിനഞ്ചാം ലോക്സഭാ തെരഞ്ഞെടുപ്പിലാകട്ടെ അത് മറന്നിരിക്കി പുറത്ത് വരികയും ചെയ്തു. ഇത്തരം ഇടപാടുകളിൽ പങ്കാളിയായ ശിഹാബ് തങ്ങൾ എന്ത് നിലപാടെടുത്തു എന്ന് തീർത്തു പറയുക വയ്യ. എന്തായിരുന്നാലും 1991-ലെ നിയമസഭാ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ബി.ജെ.പിയുമായി യു.ഡി.എഫ് ഏർപ്പെട്ട രഹസ്യധാരണയോടെന്ന പോലെ ഒടുവിലത്തെ എൻ.ഡി.എഫ് ബാധ്യവത്തോടും അദ്ദേഹം പ്രതികൂല സമീപനം സ്വീകരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ അത് നടക്കുമായിരുന്നില്ല എന്ന് കരുതാനാണ് ന്യായം. 1959-ൽ വിമോചന സമരത്തിൽ മുസ്‌ലിം ലീഗിനെ പങ്കാളിയാക്കിയ സയ്യിദ് അബ്ദുർറഹ്മാൻ ബാഫവി തങ്ങൾ, വർധിത വീര്യത്തോടെ കോൺഗ്രസിന്റെ കൊലച്ചതിയിൽ പ്രതിഷേധിച്ച് 1967-ൽ പരസ്യമായി ഇ.എം.എസ്സിന്റെ സപ്തകക്ഷി മുന്നണിയിൽ ചേരാൻ കാണിച്ച ആർജ്ജവം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമികളുടെ രാഷ്ട്രീയ കൂട്ടുകെട്ടുകളിൽ ഉണ്ടായില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിക്കാതെ വയ്യ. എങ്കിലും പിൽക്കാലത്ത് മുസ്‌ലിം ലീഗിനെ സി.പി.എം പാളയത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുപോവാൻ നേതൃത്വത്തിൽതന്നെ ശ്രമ

ങ്ങളുണ്ടായപ്പോൾ താൻ ഇടപെട്ട് വിലക്കിയ സംഭവം *ഭാഷാപോഷിണി* (2005) ക്ക് നൽകിയ മുഖാമുഖത്തിൽ ശിഹാബ് തങ്ങൾ അനുസ്മരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സി.പി.എമ്മിനെ വിശ്വസിക്കാൻ കൊള്ളാത്ത പാർട്ടിയായിട്ടാണ് അദ്ദേഹം കണ്ടത്. മുസ്ലിം ലീഗുമായി ഒരു ബന്ധവും വേണ്ടെന്ന സി.പി.എമ്മിന്റെ തീരുമാനവും ഇരു പാർട്ടികളുടെ ശത്രുതാപരമായ സമീപനത്തിന് നിമിത്തമായിരിക്കണം. ലീഗിന്റെ പിടിയിൽനിന്ന് മുസ്ലിം സമുദായത്തെ മുക്തരാക്കി മലപ്പുറത്തെ ചുക്പ്പിക്കുക എന്ന അജണ്ട സി.പി.എം സ്വീകരിച്ചിരിക്കെ പരമാവധി പ്രതിരോധിക്കാതിരിക്കാൻ ലീഗിന് ആവില്ലല്ലോ. 2004-ലെ ലോക്സഭ, 2006-ലെ നിയമസഭ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ മുസ്ലിം ലീഗിന് കനത്ത അഘാതമേൽപ്പിക്കുന്നതിൽ വിജയിച്ച സി.പി.എമ്മിനോട് തുല്യനാണയത്തിൽ കണക്കു തീർക്കാൻ പതിനഞ്ചാം ലോക്സഭാ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ലീഗിന് സാധിച്ചതിന്റെ പിന്നിൽ സി.പി.എമ്മിലെ വിഭാഗീയതയും ഇടതുമുന്നണിയുടെ ഭരണപരാജയത്തോടുമൊപ്പം സയ്യിദ് മുഹമ്മദലി ശിഹാബിന്റെ വീണ്ടെടുപ്പ് യത്നങ്ങളും ഫലവത്തായ പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. തെരഞ്ഞെടുപ്പ് വിജയം നൽകിയ ആത്മവിശ്വാസത്തിൽ ലീഗ് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ തെരഞ്ഞെടുപ്പും തുടർന്ന് നിയമസഭാ തെരഞ്ഞെടുപ്പും ലാക്കാക്കി മുന്നോട്ടു കുതിക്കാൻ തയാറെടുക്കവെയാണ് സുസമ്മതനായ സാരഥിയുടെ വേർപാട് സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നത്. മണിക്കൂറുകൾക്കകം ഹൈദരലി ശിഹാബിലൂടെ കൊടപ്പനക്കൽ തറവാട്ടിൽ നിന്നുതന്നെ പിൻഗാമിയെ കണ്ടെത്താൻ സാധിച്ച മുസ്ലിം ലീഗ് ആത്മീയ-രാഷ്ട്രീയ നേതൃസമന്വയ പാതയിലൂടെ തന്നെ പ്രയാണം തുടരാൻ തീരുമാനിച്ചു എന്ന് വ്യക്തമാണ്.

പക്ഷേ, മലപ്പുറത്തെയും മലബാറിലെയും മുസ്ലിം യുവതലമുറ ഈ സാമ്പ്രദായികതയോട് എങ്ങനെയാവും പ്രതികരിക്കുക? മീഡിയ കൂടി പങ്കാളിയായി വിശ്വഹവൽകരണത്തോളം വളർന്ന മുഹമ്മദലി ശിഹാബ് തങ്ങളുടെ വ്യക്തിത്വം അനന്തരമെടുക്കാൻ സഹോദരൻ ഹൈദരലിയെ വിധി എത്രത്തോളം തുണക്കും? കാലമാണ് ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് മറുപടി നൽകേണ്ടത്. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ചില യുവാക്കളെ മുന്നിൽ നിർത്തി മുസ്ലിം ലീഗിനെ തീവ്ര മതേതരവൽക്കരിക്കാൻ നടക്കുന്ന ശ്രമങ്ങളെ ആദർശപ്രതിബദ്ധത കളഞ്ഞുകുളിക്കാതെ രാഷ്ട്രീയം പയറ്റിയ വിവേകശാലിയായ നേതാവിന്റെ

പി.എം.എസ്.എ

സി.എച്ച്. മുഹമ്മദ് കോയ

ഹൈദരലി ശിഹാബ് തങ്ങൾ

കാലശേഷം പാർട്ടി നേതൃത്വം എങ്ങനെയാവും നേരിടുക എന്നും കാത്തിരുന്നു കാണാം. മതനിരപേക്ഷ ജനാധിപത്യ ക്രമത്തോട് കണിശമായ ആഭിമുഖ്യം പുലർത്തിയപ്പോഴും അൽ അസ്ഹർ യൂനിവേഴ്സിറ്റിയുടെ സന്തതയായ സയ്യിദ് മുഹമ്മദലി ശിഹാബ് ഇസ്ലാമിനെക്കുറിച്ചു തന്റെ കാഴ്ചപ്പാട് വളച്ചുകെട്ടില്ലാതെ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

“മനുഷ്യന്റെ വ്യക്തി-സാമൂഹിക ജീവിതത്തിൽ നിഖില മേഖലകളെയും സ്പർശിക്കുന്നതാണ് ഇസ്ലാം. ജീവിതയാത്രയുടെ ഒരു സന്ധിയിലും ശങ്കിച്ചു നിൽക്കേണ്ടതില്ലാത്തവിധം ഇസ്ലാം എന്ന സമഗ്രപദ്ധതി വിശ്വാസികൾ വഴികാട്ടുന്നു. ആരാധനയിലും ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളിലും വ്യക്തിയുടെ ദൈനംദിന ദാമ്പത്യത്തിന്റെ സ്വകാര്യതയിലും കുടുംബ-സാമൂഹികബന്ധങ്ങളിലും വിനിമയങ്ങളിലും സമ്പത്തിന്റെ ശേഖരണത്തിലും വ്യയത്തിലും തുടങ്ങി രാഷ്ട്രീയത്തിലും ഭരണത്തിലും വരെ പാലിക്കേണ്ട നീതിശാസ്ത്രവും രീതിമര്യാദകളും വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഇസ്ലാമിനെ ഓരോ കർമ്മത്തിലും മുൻനിർത്തിയാൽ ജീവിത വിശുദ്ധിയും വിജയവും കൈവരിക്കാനാകും. ഇസ്ലാം എന്ന സമ്പൂർണ്ണ തത്ത്വസംഹിത സമസ്തകാലത്തിനും സമസ്ത സമൂഹത്തിനുമുള്ള സന്ദേശവും തിരുത്തലുകൾക്കും കൂട്ടിച്ചേർക്കലിനുമതീതവുമാണ്. ഭൗതിക, പാരത്രിക വിജയത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തവും പ്രയോഗവുമായ ഇസ്ലാം മനുഷ്യനന്മയെന്ന മഹാലക്ഷ്യവുമായി ലോകത്തിനു വെളിച്ചം പകരുന്നു.

അധർമ്മം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യാനും ധർമ്മം സംസ്ഥാപിക്കാനും നിയോഗിക്കപ്പെട്ട ആദാനബി മുതൽ മുഹമ്മദ് നബി വരെയുള്ള പ്രവാചകന്മാരുടെ ദൗത്യം ദൈവിക സന്ദേശം മനുഷ്യകുലത്തിനു പകരുകയായിരുന്നു. ഓരോ കാലത്തിനും ജനതക്കുമായി പ്രവാചകന്മാർ വന്നു വെങ്കിലും അന്ത്യപ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ്

നബി(സ)യുടെ നിയോഗം കാലദേശാതിവർത്തിയായ സമൂഹപുനരുദ്ധാരണവും സന്മാർഗദർശനവുമാണ്.

കിടമത്സരത്തിന്റെയും രക്തച്ചൊരിച്ചിലിന്റെയും കാലുഷ്യവും മദ്യവും ചുറ്റാട്ടവും അടിമവൃത്തിയും അനാചാരങ്ങളും നിറഞ്ഞ ഒരു കറുത്തകാലത്തിന്റെ നടുവിലേക്കാണ് ഖുർആന്റെ വെളിച്ചവുമായി പ്രവാചകൻ കടന്നുവന്നത്. ഭൗതികലഹരിയിൽ കുഴഞ്ഞാടുന്ന ജീവിതത്തിനപ്പുറം ലക്ഷ്യമേതുമില്ലാത്ത ആ സമൂഹത്തിൽ ഖുർആന്റെ ജ്വാലകൾ മിന്നിയപ്പോൾ ദൈവവിശ്വാസത്തിന്റെ മഹത്വം മനസ്സിൽ തട്ടിയവർ നന്മയുടെ വിളികേട്ടുണർന്നു. അറേബ്യയുടെ കറുത്തയുഗത്തിനു മീതെ ഇസ്ലാം കനിവിന്റെ സൂര്യശോഭ ചൊരിഞ്ഞു. സ്നേഹത്തിലും സാഹോദര്യത്തിലും വാർത്തെടുത്ത സാമൂഹികഭദ്രതയിൽ നന്മയുടെ പൂക്കൾവിരിഞ്ഞു. ചരിത്രത്തിലെ ഈ മഹാവിപ്ലവം ഇസ്ലാമിലേക്ക് സർവലോകത്തിന്റെയും കണ്ണുതുറപ്പിച്ചു” (*മാതൃഭൂമി* 0൨൨൯ സപ്റ്റിമെന്റ്, 1995. ഉദ്ധരണം: ‘മതം, സമൂഹം, സംസ്കാരം’ - സയ്യിദ് മുഹമ്മദലി ശിഹാബ്, പേജ് 89, 90, ഒലീവ് പബ്ലിക്കേഷൻസ്).

ആധുനികയുഗത്തിലെ ഇസ്ലാമിക പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ മുന്നോട്ടുവെച്ച ആശയങ്ങളെ സ്വാംശീകരിക്കാൻ പണ്ഡിതനായ ശിഹാബ് തങ്ങൾക്ക് തന്റെ പാർട്ടിയുടെ മതേതര പ്രതിഛായ തടസ്സമായില്ലെന്ന് മുസ്ലിം ലീഗിനെ ‘മതരാഷ്ട്രവാദികളുടെ മസ്തിഷ്ക പ്രക്ഷാളനത്തിൽ നിന്ന് മോചിപ്പിക്കാൻ’ പ്രതിജ്ഞയെടുത്തവർക്ക് സൗകര്യപൂർവ്വം മറക്കാം. പക്ഷേ, ഒരാദർശ സമുദായത്തിന്റെയും സമുദായ സംഘടനയുടെയും ഭൂമിക നിശ്ചയമായും ശിഹാബ് തങ്ങൾ വരഞ്ഞുകാണിച്ചതാണെന്ന് അംഗീകരിക്കാൻ തയാറുള്ളവരാണ് ലീഗിനെ നയിക്കുന്നതെങ്കിൽ പ്രത്യയശാസ്ത്ര വെല്ലുവിളികളെ നേരിടാൻ അതവർക്ക് കരുത്തേകും. ■